

עין משפט
נר מצוה

י א מ"י פ"ד מהלכות ת"ת הלכה א' טו"ט ע"י ד"ר ס"י רמז ע"ף ח

→ ◄

תורה אור השלם

1. ואַתְּ שְׂדוּד מִהַ תַּעֲשֵׂי כִּי תִלְבַּשׁ שָׁנִי בִּי תַעֲדִי עָדִי זָהָב בִּי תִקְרָעִי בַּפֶּךְ עֵינֶיךָ לִשְׂוֹא תַחֲנִיפִי מֵאֲסֹר כֶּךָ עֲגִיבִים נִפְשָׁךְ יִבְקֹשׁ: יִרְמִיָּהוּ ד' ל וְלָרָשָׁע אָמַר אֲלֵהֶם מִה לָךְ לִסְפֹּר חֶקֶךָ וְתִשָּׂא בְרִיתִי עָלֶי פֶה:

2. לֹא נִין לוֹ וְלֹא נָכַד בַּעֲמֹו וְאֵין שָׂרִיד בַּמִּגְדָּל: אִיבֹכ יח יט 4. בִּי שְׁפָתַי כְּהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְתוֹרָה יִבְקֹשׁוּ מִפִּיהֶו בִּי מִלֶּאֶךָ יי צִבְאוֹת הוּא: מִלֵּאכִי ב' ז 5. הֵט אָזְנוֹךָ וּשְׁמַע דְּבָרֵי חֲכָמִים וְלִבֶּךָ תִּשְׁתִּית לְדַעְתִּי: מִשְׁלִי כִּי יו שְׁמַעִי בַת וִרְאִי וְהִטִּי אָזְנוֹךָ וְשָׁמְרִי עֶפְרָךָ וּבֵית אֲבִיךָ: תְּהִלִּים מו יא 7. אֵל גִּגַּת אֲגַז וְיִדְרִתִּי לְרִאוֹת בִּאֲבִי הַנַּחֵל לְרִאוֹת הַקְּרָה וְהַנָּחֵל תִּגְזַע הַרְמָזִים:

8. לִפְנֵי יִתְגַּהֵר אִימָה אִיָּה סִפְרֵי אִיָּה שְׁקֵל אִיָּה סִפְרֵי אֵת הַמִּנְיָנִים:

9. מִשְׁכְּנֵי אַחֲרֶיךָ וְנִרְצָה הִבְיִאתִי הַמִּלָּךְ וְיִדְרִתִּי נִגְלִיהַ וְנִשְׁמַחַה כֶּךָ נִפְסִיָּה דִרְךָ מִיַּיִן מִיִּשְׁרָיִם אֲהִבּוּךָ: שִׁיר הַשִּׁירִים ד א

→ ◄

גליון הש"ס

רש"י ד"ה זמר יוני וכו' דכתיב בשיר. עיין גיטין 97 ע"א:

→ ◄

לעזי רש"י

מישט"ייר. ארון כלים.

→ ◄

רבינו חננאל

שכרם. והאי רבדיק אחר בינוקי משום דהוה ר' מאיר מפצ'ר ליה לחורו בתשובה ולא היה לבו חזק וא"ל שמעתי מאחוריי הפרגוד והוא מעיקרא טיגא היתה דלא פסק זמר יוניי מביתו ובשעה שהיה עומד מבחמ"ד הרבה ספרי מינן היו נושרין מחיקו ויצא לתרבות רעה. זה שאמר ר' מאיר מתי אמות ואעלה עשן מקברו כלומר ידיו אותו הקב"ה באש יוקדת מעלה עשן כדי שיתכפר לו עונותיו ויזכה לעז"ב וכיון שגזיע ר' מאיר למות ביקש חכמים על זה וקבל תפלות וכיון שמת עלה עשן מקברו של אחר. ור' יוחנן אמר חד הוה כאן. כלומר אחד מן חכמי נ[בית] מדרשינו חטא אין בנו זכות לפני הקב"ה להצילו מדינה של גיהנום. מתי אמות ואפסיק עשן מקברו. ור' מאיר היכי הוה גמיר מאחר והכתיב כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא וא"ר יוחנן אם דומה הרב למלאך ה' צבאות יבקשו תורה מפיהו ואם לאו אל יבקשו תורה מפיהו. ואע"ג דאמרינן ר' מאיר קרא אחרינא אשכח וסמך עליה דכתיב הַט אֲזִנּוֹךָ וּשְׁמַע דְּבָרֵי חֲכָמִים וְלִבֶּךָ תִּשְׁתִּית לְדַעְתִּי: מִשְׁלִי כִּי יו שְׁמַעִי בַת וִרְאִי וְהִטִּי אָזְנוֹךָ וּשְׁמַרִי עֶפְרָךָ וּבֵית אֲבִיךָ: תְּהִלִּים מו יא

זו:

כי שכיב. אחר: **אמרי**. צרקיע לא מידן נידייניה כו': **חדא** הוּם צינגא. תלמיד אחד היה ציינו ונכשל ויאלא לתרצות רעה ואין כח צין כולנו להציילו לעולם הבא: אי נקטי ליה **ציד מאן מרמי** ליה ^(א). אס אוחז אני צידו להציילו לעולם הבא מי יקחנו מידי. מרמי לשון נוטל מידי ויש לו דוגמא בפסחים (דף י:) ארמווי ארמייה מיניה גצי ככר צפי עכבר: **מאן**. כמו מנאי לשון קצר הוא: **שומר הפסת**. של גיהנם לא עמד לפניך רבינו צדאך להוציא אחר משם: **לדעסם לא נאמר**. אלמא צרשעי עסיקין וקאמר הט אונך: **הטי אונך**. לשמוע ואת מעשיהם שכי ואל תלמדי אותן: **גדול**. היודע ליחר [שלא ללמוד] ממעשיו^(א) יכול ללמוד תורה מפיו: **סחלא**. פרי החינוך הנאכל בתמרה: **שיחלא**. גרעינה הנזרקת: **השסא קאמר**. עכשיו שמע לקולך ואמר שמועה מפיו: **קלני מראשי**. רבי מאיר אמרה צמסכת סנהדרין (דף מו.) צמדש כ' קללת אלהים תלוי (דברים כב) קל לית^(א) איני קל ולישנא מעליא כינה הדבר כלפי מעלה קלני מורועי ככד אני מורועי שילרתי זה שמוע צעוני: **וטלי צעיבצא דדשא**. נשען על הצריח: **צרננן**. צתלמידען היוצאין לתרצות רעה: **שוקלין**. לדרוש קל מחמור וחמור מקל לפי המשקולת של ק': **צמגדל הפורה באויר**. י"מ שדרושין גוצהו של למ"ד ודורשין צו כל זאת וי"א מגדל דור הפלגה. ולי נראה מגדל הפתוח לאויר גרסינן וכן מהלכות אהלנות מגדל של עץ שקורין מטשי"ר ועומד צפתח ופתחו פתוח לצקעה או לחצר שהוא אויר צמסכת אהלנות (פ"ד מ"א) ישנה משנה מגדל העומר באויר: **ד' הידועות**. צלעס ודואג ואחיתופל וגחוי צפ' חלק: **טינא היסא צלנצס**. רשעים היו מימייהס: **אחר מאי**. מפי מה צא לייך קן ולא הגינה מורו עליו: **זמר יוניי לא פסק מציטו**. והיה לו להניח צצציל חורבן הצית * דכתיב צשיר לא ישמו יין (ישעיה מ): **נושרין מחיקו**. קודס שהפקיר עצמו לתרצות רעה אלמא טינא הוות צלצו: **כל עמר דנחיס ליורה סליק**. כל זמר שניתן ליורה של סממנין לצצוט עולה לו צצעו או אינו עולה כלומר כל הלומדים לפני חכמים עולה להן תורתם להגין עליהן מן החטא^(א): **כל דנקי אגב אימיסה**^(א) שלא נתלנך צגיזה עולה לו צצעו כלומר כל שיאלת חטאו קודמת לחכמתו עולה לו כן נראה צעיני. ורצותי מפרשין כל עמר דנחית ליורה סליק כל שירד לידון צגיהנס עולה אגב אמו צמר צן יומו שלא נרמס צטיט עולה לו הצצע כלומר שיש זכיות צידו עולה:

בגדול הא בקמן. והא דריש פ' צמרל דמו"ק ^(א) (דף יא.) דהוו סנו שומעניה דשממיה רצ יהודה איכא למימר דקטנים הוו דגרסי קמיה וחישי דלמא מימשכי אי נמי אפילו הוו גדולים נידהו רצ יהודה כיון שמנא מקוס לנדומו וצדן היה כיון דסנו שומעניה. הר"ר אלחנן: **כל עמר דנקי נחית**^(א) **אגב אימיה**. כלומר מי שיראלו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת ודואג ואחיתופל דלא מגני לכו תורתם לפי שלא היה להם יראה כלל כדאימא צסוטה פרק נוטל (דף כב.)

לידייניה ולא לעלמא דאתי לייתי לא מידן **לידייניה** ולא לעלמא דאתי לייתי משום דחטא אמר ר"מ מוטב דלידייניה וליתי לעלמא דאתי מתי אמות ואעלה עשן מקברו כי נח נפשיה דר' מאיר סליק קוטרא מקבריה דאחר אמר ר' יוחנן גבורתא למיקלא רביה ^(א) חד הוה בינגא ולא מצינו לאצוליה אי נקטיה ביד מאן מרמי ליה מאן אמר מתי אמות ואכבה עשן מקברו כי נח נפשיה דר' יוחנן פסק קוטרא מקבריה דאחר פתח עליה ההוא ספרנא אפילו שומר הפתח לא עמד לפניך רבינו בתו של אחר אתיא לקמיה דרבי אמרה ליה רבי פרנסני אמר לה בת מי את אמרה לו בתו של אחר אני אמר לה עדיין יש מזורעו בעולם והא כתיב ^אלא נין לו ולא נכר בעמו ואין שריר במגורוי אמרה לו ^(א) זכור לתורתו ואל תזכור מעשיו מיד ירדה אש וסכסכה ספסלו של רבי בכה ואמר רבי ומה למתנגני בה כך למשתבחין בה על אחת כמה וכמה ור"מ היכי גמר תורה מפומיה דאחר והאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן ^(א)מאי דכתיב יכי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא ^(א)אם דומה הרב למלאך ה' צבאות יבקשו תורה מפיהו ואם לאו אל יבקשו תורה מפיהו אמר ר"ל ר"מ קרא אשכח ודרש ^אהט אונך ושמוע דברי חכמים ולבך תשית לדעתי לדעתם לא נאמר אלא לדעתי רב חנינא אמר מהכא ^אשמעי בת וראי והטי אונך ושכחי עמך ובית אביך וגו' קשו קראי אהרדי לא קשיא הא בגדול הא בקמן כי אתא רב דימי אמר אמרי במערבא ר"מ ^(א) אכל תחלא ושדא שיחלא לברא דרש רבא מאי דכתיב ^אאל גגת אגוז יירדתי לראות באבי הנחל וגו' למה נמשלו ת"ח לאגוז לומר לך מה אגוז זה אע"פ שמלוכלך בטיט ובצואה אין מה שבתוכו נמאס אף ת"ח אע"פ שסרח אין תורתו נמאסת אשכחיה רבה בר שילא לאליהו א"ל מאי קא עביד הקב"ה א"ל קאמר שמעתא מפומייהו דכולהו רבנן ומפומיה דר"מ לא קאמר א"ל אמאי משום דקא גמר שמעתא מפומיה דאחר א"ל אמאי ר"מ רמון מצא תוכו אכל קליפתו זרק א"ל השתא קאמר מאיר בני ^(א) אומר ^אבזמן שאדם מצטער שכינה מה לשון אומרת קלני מראשי קלני מזורעי אם כך הקב"ה מצטער על דמן של רשעים ^(א) ק"ו על דמן של צדיקים שנשפך אשכחיה שמואל לרב יהודה דתלי בעיברא דדשא וקא בכי א"ל^(א) ^אשינגא מאי קא בכית א"ל מי זוטרא מאי

דכתיב בהו ברבנן ^(א)***איה סופר איה שוקל איה סופר** את המגדלים איה סופר שהיו שוקלים קלין וחמורין שבתורה איה סופר את המגדלים שהיו שונינ ג' מאות הלכות במגדל הפורה באויר ואמר רבי אמי תלת מאה בעיי בעו דואג ואחיתופל במגדל הפורה באויר ותנן ^א**ג' מלכים וארבעה הדיוטות אין להם חלק לעולם הבא** אנן מה תהוי עלן א"ל **שינגא טיגא היתה בלכם אחר מאי זמר יוניי** לא פסק מפומיה אמרו עליו על אחר בשעה שהיה עומד מבית המדרש הרבה ספרי מינין נושרין מחיקו שאל נימוס הגרדי את ר"מ כל עמר דנחית ליורה סליק א"ל כל מאן דהוה נקי אגב אימיה סליק כל דלא הוה נקי אגב אימיה לא סליק ר"ע עלה בשלום ויירד בשלום ועליו הכתוב אומר ^אמשכני אחרריך נרוצה ואף רבי עקיבא בקשו מלאכי השרת לדחפו אמר להם הקב"ה הניחו לוקן זה שראוי להשתמש בכבודי

אין דורשין פרק שני חגיגה

כח צין כולנו להציילו לעולם הבא: אי נקטי ליה **ציד מאן מרמי** ליה ^(א). אס אוחז אני צידו להציילו לעולם הבא מי יקחנו מידי. מרמי לשון נוטל מידי ויש לו דוגמא בפסחים (דף י:) ארמווי ארמייה מיניה גצי ככר צפי עכבר: **מאן**. כמו מנאי לשון קצר הוא: **שומר הפסת**. של גיהנם לא עמד לפניך רבינו צדאך להוציא אחר משם: **לדעסם לא נאמר**. אלמא צרשעי עסיקין וקאמר הט אונך: **הטי אונך**. לשמוע ואת מעשיהם שכי ואל תלמדי אותן: **גדול**. היודע ליחר [שלא ללמוד] ממעשיו^(א) יכול ללמוד תורה מפיו: **סחלא**. פרי החינוך הנאכל בתמרה: **שיחלא**. גרעינה הנזרקת: **השסא קאמר**. עכשיו שמע לקולך ואמר שמועה מפיו: **קלני מראשי**. רבי מאיר אמרה צמסכת סנהדרין (דף מו.) צמדש כ' קללת אלהים תלוי (דברים כב) קל לית^(א) איני קל ולישנא מעליא כינה הדבר כלפי מעלה קלני מורועי ככד אני מורועי שילרתי זה שמוע צעוני: **וטלי צעיבצא דדשא**. נשען על הצריח: **צרננן**. צתלמידען היוצאין לתרצות רעה: **שוקלין**. לדרוש קל מחמור וחמור מקל לפי המשקולת של ק': **צמגדל הפורה באויר**. י"מ שדרושין גוצהו של למ"ד ודורשין צו כל זאת וי"א מגדל דור הפלגה. ולי נראה מגדל הפתוח לאויר גרסינן וכן מהלכות אהלנות מגדל של עץ שקורין מטשי"ר ועומד צפתח ופתחו פתוח לצקעה או לחצר שהוא אויר צמסכת אהלנות (פ"ד מ"א) ישנה משנה מגדל העומר באויר: **ד' הידועות**. צלעס ודואג ואחיתופל וגחוי צפ' חלק: **טינא היסא צלנצס**. רשעים היו מימייהס: **אחר מאי**. מפי מה צא לייך קן ולא הגינה מורו עליו: **זמר יוניי לא פסק מציטו**. והיה לו להניח צצציל חורבן הצית * דכתיב צשיר לא ישמו יין (ישעיה מ): **נושרין מחיקו**. קודס שהפקיר עצמו לתרצות רעה אלמא טינא הוות צלצו: **כל עמר דנחיס ליורה סליק**. כל זמר שניתן ליורה של סממנין לצצוט עולה לו צצעו או אינו עולה כלומר כל הלומדים לפני חכמים עולה להן תורתם להגין עליהן מן החטא^(א): **כל דנקי אגב אימיסה**^(א) שלא נתלנך צגיזה עולה לו צצעו כלומר כל שיאלת חטאו קודמת לחכמתו עולה לו כן נראה צעיני. ורצותי מפרשין כל עמר דנחית ליורה סליק כל שירד לידון צגיהנס עולה אגב אמו צמר צן יומו שלא נרמס צטיט עולה לו הצצע כלומר שיש זכיות צידו עולה:

בגדול הא בקמן. והא דריש פ' צמרל דמו"ק ^(א) (דף יא.) דהוו סנו שומעניה דשממיה רצ יהודה איכא למימר דקטנים הוו דגרסי קמיה וחישי דלמא מימשכי אי נמי אפילו הוו גדולים נידהו רצ יהודה כיון שמנא מקוס לנדומו וצדן היה כיון דסנו שומעניה. הר"ר אלחנן: **כל עמר דנקי נחית**^(א) **אגב אימיה**. כלומר מי שיראלו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת ודואג ואחיתופל דלא מגני לכו תורתם לפי שלא היה להם יראה כלל כדאימא צסוטה פרק נוטל (דף כב.)

לידייניה ולא לעלמא דאתי לייתי לא מידן **לידייניה** ולא לעלמא דאתי לייתי משום דחטא אמר ר"מ מוטב דלידייניה וליתי לעלמא דאתי מתי אמות ואעלה עשן מקברו כי נח נפשיה דר' מאיר סליק קוטרא מקבריה דאחר אמר ר' יוחנן גבורתא למיקלא רביה ^(א) חד הוה בינגא ולא מצינו לאצוליה אי נקטיה ביד מאן מרמי ליה מאן אמר מתי אמות ואכבה עשן מקברו כי נח נפשיה דר' יוחנן פסק קוטרא מקבריה דאחר פתח עליה ההוא ספרנא אפילו שומר הפתח לא עמד לפניך רבינו בתו של אחר אתיא לקמיה דרבי אמרה ליה רבי פרנסני אמר לה בת מי את אמרה לו בתו של אחר אני אמר לה עדיין יש מזורעו בעולם והא כתיב ^אלא נין לו ולא נכר בעמו ואין שריר במגורוי אמרה לו ^(א) זכור לתורתו ואל תזכור מעשיו מיד ירדה אש וסכסכה ספסלו של רבי בכה ואמר רבי ומה למתנגני בה כך למשתבחין בה על אחת כמה וכמה ור"מ היכי גמר תורה מפומיה דאחר והאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן ^(א)מאי דכתיב יכי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא ^(א)אם דומה הרב למלאך ה' צבאות יבקשו תורה מפיהו ואם לאו אל יבקשו תורה מפיהו אמר ר"ל ר"מ קרא אשכח ודרש ^אהט אונך ושמוע דברי חכמים ולבך תשית לדעתי לדעתם לא נאמר אלא לדעתי רב חנינא אמר מהכא ^אשמעי בת וראי והטי אונך ושכחי עמך ובית אביך וגו' קשו קראי אהרדי לא קשיא הא בגדול הא בקמן כי אתא רב דימי אמר אמרי במערבא ר"מ ^(א) אכל תחלא ושדא שיחלא לברא דרש רבא מאי דכתיב ^אאל גגת אגוז יירדתי לראות באבי הנחל וגו' למה נמשלו ת"ח לאגוז לומר לך מה אגוז זה אע"פ שמלוכלך בטיט ובצואה אין מה שבתוכו נמאס אף ת"ח אע"פ שסרח אין תורתו נמאסת אשכחיה רבה בר שילא לאליהו א"ל מאי קא עביד הקב"ה א"ל קאמר שמעתא מפומייהו דכולהו רבנן ומפומיה דר"מ לא קאמר א"ל אמאי משום דקא גמר שמעתא מפומיה דאחר א"ל אמאי ר"מ רמון מצא תוכו אכל קליפתו זרק א"ל השתא קאמר מאיר בני ^(א) אומר ^אבזמן שאדם מצטער שכינה מה לשון אומרת קלני מראשי קלני מזורעי אם כך הקב"ה מצטער על דמן של רשעים ^(א) ק"ו על דמן של צדיקים שנשפך אשכחיה שמואל לרב יהודה דתלי בעיברא דדשא וקא בכי א"ל^(א) ^אשינגא מאי קא בכית א"ל מי זוטרא מאי

דכתיב בהו ברבנן ^(א)***איה סופר איה שוקל איה סופר** את המגדלים איה סופר שהיו שוקלים קלין וחמורין שבתורה איה סופר את המגדלים שהיו שונינ ג' מאות הלכות במגדל הפורה באויר ואמר רבי אמי תלת מאה בעיי בעו דואג ואחיתופל במגדל הפורה באויר ותנן ^א**ג' מלכים וארבעה הדיוטות אין להם חלק לעולם הבא** אנן מה תהוי עלן א"ל **שינגא טיגא היתה בלכם אחר מאי זמר יוניי** לא פסק מפומיה אמרו עליו על אחר בשעה שהיה עומד מבית המדרש הרבה ספרי מינין נושרין מחיקו שאל נימוס הגרדי את ר"מ כל עמר דנחית ליורה סליק א"ל כל מאן דהוה נקי אגב אימיה סליק כל דלא הוה נקי אגב אימיה לא סליק ר"ע עלה בשלום ויירד בשלום ועליו הכתוב אומר ^אמשכני אחרריך נרוצה ואף רבי עקיבא בקשו מלאכי השרת לדחפו אמר להם הקב"ה הניחו לוקן זה שראוי להשתמש בכבודי

בגדול הא בקמן. והאי רבדיק אחר בינוקי משום דהוה ר' מאיר מפצ'ר ליה לחורו בתשובה ולא היה לבו חזק וא"ל שמעתי מאחוריי הפרגוד והוא מעיקרא טיגא היתה דלא פסק זמר יוניי מביתו ובשעה שהיה עומד מבחמ"ד הרבה ספרי מינן היו נושרין מחיקו ויצא לתרבות רעה. זה שאמר ר' מאיר מתי אמות ואעלה עשן מקברו כלומר ידיו אותו הקב"ה באש יוקדת מעלה עשן כדי שיתכפר לו עונותיו ויזכה לעז"ב וכיון שגזיע ר' מאיר למות ביקש חכמים על זה וקבל תפלות וכיון שמת עלה עשן מקברו של אחר. ור' יוחנן אמר חד הוה כאן. כלומר אחד מן חכמי נ[בית] מדרשינו חטא אין בנו זכות לפני הקב"ה להצילו מדינה של גיהנום. מתי אמות ואפסיק עשן מקברו. ור' מאיר היכי הוה גמיר מאחר והכתיב כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא וא"ר יוחנן אם דומה הרב למלאך ה' צבאות יבקשו תורה מפיהו ואם לאו אל יבקשו תורה מפיהו. ואע"ג דאמרינן ר' מאיר קרא אחרינא אשכח וסמך עליה דכתיב הַט אֲזִנּוֹךָ וּשְׁמַע דְּבָרֵי חֲכָמִים וְלִבֶּךָ תִּשְׁתִּית לְדַעְתִּי: מִשְׁלִי כִּי יו שְׁמַעִי בַת וִרְאִי וְהִטִּי אָזְנוֹךָ וּשְׁמַרִי עֶפְרָךָ וּבֵית אֲבִיךָ: תְּהִלִּים מו יא

מסורת הש"ס

א) [מו"ק פ. ע"א, ב) [סנהדרין מו.], ג) [צנורן ערך שן פירש שינגא מחמדד צתלמוד משון חך שטן וי"א גדול השינס ובשטיס מקובלת כחובות יד. פירש לפי ששניו גדולות קרי ליה שינגא ע"ש, ד) [גריסות דמו: וי"א, ע) [סנהדרין קו.], ו) [שס 5, ז] כס"א: היודע לחצר צמעשיו, ח) [סנהדרין מו:].

→ ◄

הגהות הב"ח

א) [ג' כי האי גוונא לבישוחא צתמצא: ב) שם גבורתא למיקלא רביה בגורא חד הוה וכו' אי נקטי ליה ציד: ג) שם אמרה לו רבי זכור לתורתו וכו' ירדה אש מן השמים וכו' ומה למתנגין בתורה קי: ד) שם ר' מאיר אשכח תמרי אכל תחלא: ה) שם מאיר צני כך הוא אומר: ו) שם של רשעים שנשפך ק"ו על דמן: ז) רש"י ד"ה אי נקטיה וכו' מאן ממנו ליה ר"ה מאן אס אוחז: ח) ר"ה כל עמר מן החטא או לא והס"י: ט) ד"ה כל דנקי אגב אימיס צמר כן יימרו שלא נתלנך כשהוא גביח וכו' כלומר מי שיש זכיות: י) תוס' ד"ה הא בגדול וכו' והא דריש פ' צמרל דמו"ק בההוא צורבא מרבנן דהוו סני: כ) ד"ה כל עמר דנקי אגב כל"י וזכית נחית נמחק:

→ ◄

מוסף רש"י

בזמן שאדם מצטער. שפורענות צאט עליו צעוט (סנהדרין מו.). **שכינה** מה לשון אומרת. באיזה לשון היא קובלת ומתגודדת עליו, קלני מראשי קלני מורועי. כמו שהלעס שיגע ועיף אומר רלש' ככד עליו וחוריע ככד עליו (שם). שהיו סופרים כל אותיות שבתורה. שני צקילאס צתסרות ויחיות (סנהדרין קו.). שוקלים קלין וחמורין. יודעים לדרוש קלן וחומר (שם). במגדל הפורה באויר. מתג עליונה שלמעלה מן הלמ"ד מפני מה כפופה לטהי, לשון מ"ר מפי השמועה. ל"א צמגדל הפורה באויר, הניכנס לארץ העמים בשדיה מינה ומגדל אס הוא טמא אס לאו, ל"א ג' מאות הלכות במגדל הפורה באויר לעשות כישוף להעמיד מגדל באויר. כגון שלג מאות הלכות צעטיות קשואין, דלמנן צפרקין דלעיל (שס חת). ולמורי נראה דה"ג שלג מאות הלכות במגדל העומד באויר, ומשנה אחת באהלנות (פ"ד מ"א) דמשמע צהי מגדל העומד באויר וטומאה צתוכה כלס צתכחו עמאליס וכן נראה לר' (סנהדרין קו.).